

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн та архітектура	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Графічний дизайн	Рік навчання	3
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	5

ТЕХНІКИ ДРУКОВАНОЇ ГРАФІКИ

Семестр 5 (осінь 2026)

1 вересня — 20 грудня

1 вересня — 20 грудня

Викладач	Христенко Владислав Євгенійович, доцент ХДАДМ
E-mail	khristenko19041963@gmail.com (власний), gd@ksada.org (кафедра)
Заняття	http://portal.ksada.org:8090/time-table/teacher?type=0
Консультації	https://t.me/+54hHrPrrSn05NTYy
Адреса	к. 13, поверх 1, корпус 1, вул. Мистецтв 8
Телефон	050 400-31-44; +38 (057) 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ТДК-Літо); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — doc, docx, *ілюстрації* — jpeg, pdf. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

У випадку дистанційного навчання технічне забезпечення учбового процесу здійснюється учбовою частиною ХДАДМ.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Техніки друкованої графіки, літографія» (ТДК-Літо) є певний обсяг знань з історії графіки, історії мистецтв тощо. Обов'язковим є достатній рівень знань та компетенцій з основ композиції і формотворення, а також наявність практичних навичок у роботі в графічних матеріалах.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Христенко В.Є. Техніки авторського друку: офорт, літографія, шовкотрафаретний друк: навчальний посібник / В.Є. Христенко. — Х.: Колорит, 2004. — 83 с. :іл.
2. В. Є. Христенко. Методичні вказівки кафедри з роботи в графічних матеріалах. ХДАДМ.
3. Методичний фонд майстерні літографії кафедри Графічного дизайну.
4. Методичні експозиції з графічних матеріалів майстерні офорту кафедри Графічного дизайну.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Аудиторні заняття проводяться згідно розкладу за умовами роботи графічної майстерні з дотриманням правил безпеки. (Інструктаж з ПБ проводить завідувач творчою майстернею).

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. Використання аудіо можливе за узгодження з іншими учасниками учбового процесу. В майстерні у навчальний час тільки робота за фахом дисципліни. Підготовка до інших занять недопускається. За необхідності студент має спитати дозволу вийти з аудиторії. Власна творча робота у майстерні у вільний час ті під час інших занять дозволяється тільки за згоди викладача, що веде заняття.

Вітається творчі пошуки, власне творче переосмислення теми завдання, аргументоване відстоювання позиції.

У разі виникнення проблем особистого життя, не пов'язаних з навчальним процесом обов'язкове інформування викладача, куратора курсу і узгодження питань організації навчального процесу з деканатом.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Викладач фіксує відвідування занять і додаткові консультації у відповідних формах звітності. Організаційні питання вирішуються зі старостами і кураторами курсу.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності під час праці над своїми творчими роботами. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено елементи плагіату, робота не розглядається.

МЕТА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

- надати загальне уявлення про різні види друку: площинного (літографія, офсет), високого (дереворит, лінорит та ін.), глибокого (офорт та ін.), шовкотрафаретного друку
- розвинути творчі можливості студентів
- збагатити творчий потенціал майбутніх фахівців різноманітними виразними можливостями технік авторського друку
- навчити студентів застосовувати техніки авторського друку та їх специфічні ефекти у графічному дизайні.
- підняти професійний та культурний рівень студентів.

Завдання дисципліни спрямовані на збагачення творчого інструментарію художника графічного дизайну, закріплення навичок творчої роботи, професійного застосування технік авторського друку у графічному дизайні.

Метод навчання:

- практичне поетапне виконання навчальних завдань при постійному теоретичному і практичному керівництві викладача, навчальних майстрів графічних майстерень на їх навчальній базі,
- самостійна творча робота по тематиці навчальних завдань, вивчення творчих можливостей графічних матеріалів під час літніх навчально-виробничих практик,
- робота в бібліотеці з виданнями по темах курсу, вивчення творчості митців - графіків, відвідини виставок та інших творчих заходів, що проводяться творчими спілками, музеями та галереями міста Харкова.

Метод повідомлення нових знань — практична робота в процесі виконання завдань.

Основна форма вивчення курсу — практичні завдання на базі графічних майстерень ХДАДМ.

Мета запропонованих завдань — набуття та вдосконалення творчих навичок у роботі в різних графічних техніках, розширення творчих можливостей майбутнього фахівця у галузі графічного дизайну.

Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є:

- навчання на високому рівні вимог що до фахового оволодіння матеріалом;
- швидкий темп засвоєння навчального матеріалу;
- усвідомлення матеріалу через власний творчий доробок (активні форми навчання);
- систематична робота над особистісним розвитком студентів.

Принцип зростання складності завдань є постійним, а конкретні вправи, що формують кожний етап роботи та постановка навчальних задач у них, є перемінними і повинні наповнюватися новим змістом, реагувати на потреби індивідуального підходу до творчих особистостей. Саме у можливості істотно та вчасно змінювати зміст завдань, стежачи за зміною тенденцій у графічному мистецтві та сучасністю обраних тем, міститься потенціал створення сприятливих умов для розвитку індивідуальної майстерності майбутнього дизайнера. За термін навчання студенти повинні привчатися працювати у режимі, коли викладач ставить задачу, але не дає прямих рекомендацій що до вирішення творчих проблем. Через корегування композиційних, виразних та творчих задач, що вирішуються за час виконання програмних завдань, викладач має змогу сприяти якомога більше творчому зростанню майбутнього фахівця, індивідуалізації його творчого обличчя.

Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача, його власним творчим та професійним доробком і стилем спілкування зі студентами.

РОЗКЛАД КУРСУ

Тиж- день	1гр	2 гр	3 гр	4 гр.	Зміст заняття
1	3,09	1,9	3,09	2,09	Вступна бесіда. Літографія як вид художнього авторського друку. Завдання на семестр. Модулі оцінки.
2	10,09	8,09	10,09	9,09	Завдання 1 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору. Композиційні пошуки обговорення ескізів
3	17,09	15,09	17,09	16,09	Завдання 1 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору. Розробка основних напрямків композиційних пошуків
4	24,09	22,09	24,09	23,09	Завдання 1 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору. Робота над затвердженим остаточним варіантом композиції
5	1,10	29,09	1,10	30,09	Завдання 1 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору. Робота над затвердженим остаточним варіантом композиції
6	8,10	6,10	8,10	7,10	Завдання 1 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору. Робота над затвердженим остаточним варіантом композиції. Пошуки кольорового рішення
7	15,10	13,10	15,10	14,10	Перегляд ескізів. Оцінка першого модулю.
8	22,10	20,10	22,10	21,10	Завдання 2 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору у техніці літографії. Підготовка каменів
9	29,10	27,10	29,10	28,10	Завдання 2 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору у техніці літографії. Перенос ескізів
10	5,11	3,11	5,11	4,11	Завдання 2 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору у техніці літографії. Робота на камені
11	12.11	10,11	12.11	11,11	Завдання 2 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору у техніці літографії. Робота на камені
12	19.11	17,11	19.11	18,11	Завдання 2 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору у техніці літографії. Робота на камені
13	26,11	24,11	26,11	25,11	Завдання 2 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору у техніці літографії. Друк естампів.
14	3.12	1,12	3.12	2,12	Завдання 2 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору у техніці літографії. Друк естампів.
15	10.12	8,12	10.12	9,12	Завдання 2 Власна складна композиція з предметним планом і вирішенням глибокого простору у техніці літографії. Друк естампів.
16	17.12	15,12	17.12	16,12	Перегляд естампів. Доробка, додруковка. Оформлення естампів. Оформлення експозиції до перегляду. Оцінка другого модулю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
64–74	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Критерії оцінки знань та умінь студентів з дисципліни
«ТЕХНІКИ ДРУКОВАНОЇ ГРАФІКИ»**

Бали			Критерії оцінювання
	Модуль 1 0–50	Модуль 2 0–50	
A	45-50	45-50	(«відмінно» за національною шкалою, A — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1-3 місце) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з дизайну.
B	41-44	41-45	(«добре» за національною шкалою, B — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок
C	35-40	35-41	(«добре» за національною шкалою, C — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки..
D	32-34	32–32	(«задовільно» за національною шкалою, D — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
E	30–31	30-32	(«задовільно» за національною шкалою, E — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
FX	17–29	18–29	(«незадовільно» за національною шкалою, FX — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.
F	1–14	1–14	(«незадовільно» за національною шкалою, F — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність у творчій і виставковій діяльності, участь у художніх виставках регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівня, дипломи учасників та переможців фахових конкурсів різного рівня

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Христенко В.Є. Техніки авторського друку: офорт, літографія, шовкотрафаретний друк: навчальний посібник / В.Є. Христенко. – Х.: Колорит, 2004. – 83 с. :іл.
2. Даниленко В.Я. Дизайн. Підручник. / Даниленко В.Я. – Х.: ХДАДМ, 2004.
3. Маторин М. Ксилография. : навчальний посібник / Маторин М. – М.: Изобразительное искусство. 1976
4. Звонцов В. Шостко В. Офорт.: навчальний посібник / Звонцов В. Шостко В.
5. М.: Академия Художеств. 1963.
6. Жуков А. Третьяков В. Гравюра на дереве. : навчальний посібник / Жуков А. Третьяков В. М.: Искусство. 1977
7. Алексич М. Работа художника в некоторых техниках офорта.– навчальний посібник/ Алексич М. М. Искусство. 1963.
8. Суворов. В. П. Искусство литографии. : навчальний посібник / Суворов. В. П. – М.: Советский художник. 1964
9. Богомільський Н. Чебикін А. Техніка офорту. Київ. навчальний посібник / Богомільський Н. Чебикін А. Київ. Вища школа. 1978.

Допоміжна

1. Бойчук А.В., Даниленко В.Я. Харьковская школа дизайна (Методические материалы. Дизайн-образование). – М.: ВНИИТЭ, 1990.
2. Касьян З.– Москва: Мистецтво графіки.– Київ: Держвидав. 1960.
3. Ковтун Е. Ф. Что такое зстамп.– Ленинград: Художник РСФСР. 1963
4. Фалилеев В. Д. Офорт й гравюра резцом.– Москва: . 1925.
5. Айзеншер Й. Я. Техника офорта.– Москва: . Искусство. 1939.
6. Очерки по истории й технике гравюры.– Москва: . Из. искусство. 1987.
7. А. А. Сидоров. Графика.– Москва: . Искусство. 1949.
8. Советская графика. (Вступ, статья Е. Логиновой.) .– Москва: Советский художник. 1973.
9. Ковтун Е. Ф. Что такое зстамп.– Ленинград: Художник РСФСР. 1963
10. Маторин М. Ксилография.– Москва: Изобразительное искусство. 1976
11. Суворов П. Й. Гравирование на линолиуме.– Москва: Профиздат. 1954
12. Павлов Й. Маторин М. Техника гравирования на дереве й линолиуме.– Москва: Искусство.
13. Алексич М. Работа художника в некоторых техниках офорта. – Москва: Искусство. 1963.
14. Фалилеев В. Д. Офорт й гравюра резцом. – Москва: 1925.
15. Айзеншер Й. Я. Техника офорта. – Москва: Искусство. 1939.
16. Турченко А. Д. Український естамп.– Київ: Наукова лумка. 1964.
17. Звонцов В.– Москва: Основы пониження графіки.– Москва: Академия Художеств. 1963.
18. Корнилов П. Е. Офорт в России.– Москва: . Академия Художеств. 1953.
19. Збірка «Графіка» різних років видавництва «Советский художник»
20. Збірка «Искусство книги» різних років видавництва.– Москва: Книга
21. Советская графика. (Вступ, статья Е. Логиновой.) .– Москва: Советский художник. 1973.
22. Гончаров А. Д. Об искусстве графика.– Москва: Молодая гвардия. 1960
23. Голлербах Э. История гравюры й литографии в России.– Москва: 1923
24. Капр А. Эстетика искусства шрифта. – Москва: Книга, 1979.
25. Рудер Э. Типографика. – Москва: Книга, 1982.
26. Корнилов П. Е. Офорт в России. – Москва: Академия Художеств. 1953.
27. Сидоров А. А. Графика. – Москва: Искусство. 1949

Студенти можуть використовувати альбоми та монографії про творчість художників:

Серова, Ватагіна, Чарушина, Каверіна, Кібрика, Рудакова, періодичні видання з тематики образотворчого мистецтва, графіки та графічного дизайну, каталоги всеукраїнських і обласних виставок з графіки НСХУ.